

ti finna eddimätses piiskopis, katolikko - ussu
sädusse perra.

Ni kawwa kui Meinhard Saksa-maal olli,
jättiwa mitto neist, kea ristitu olliwa, omma
usku mahha, lätsiwa Tüna-jõe weerde, mõsk-
siwa henda sääl essi nink lodiwa nida wallale
ollewat fest „wastse sündimisse wihtmisest Püh-
„han Waimun.“ Ne waise ärapimmeestetu
henge es tija tol ajal weel mitte, et „ristminne
„om ûts wessi Jummala kässun säetu nink
„Jummala Sönnaga ühhendetu, se om: ûts
„armo täus ello wessi.“ Meinhardil olli sis
jälle wastset waiwa ja tööd, säratsid jälle õigele
tele saata. Nelli aastat teggi Meinhard wås-
simata Issanda tööd, sis temma koli ärра nink
matteti finna kerkute, mes ta essi Issanda au-
wus olli ehhitatu ja pühhendanu. Ent kui
piiskopi-ammet vimate Ria-lina panti, sis wåt-
tiwa nemma õnsa piiskopi Meinhardi kolu keh-
ha ütten nink mattiwa sedda Ria-lina Tomi-
kerkute, kuu temma mattusse paik nüüd weel
nätta om.

Perran Meinhardi surma lähhäteti peake
jälle töist piiskopi Saksa-maalt. Ent ne per-
rantulleja es olle eddimätsse sarnatse. Nemma
tahtsewa kül firjatundja olla, ent es olle õige rah-
wa oppaja, panniwa taiwariki innemiste eest kin-
ni, es lä essi sisse nink keliwa ka muid sissemis-
nemast. Alga mõda teggiwa henda ne piiskopi
suris ismlikko wallitsejis, nink neide wallitsus
püsse ennamb 300 ajastaiga. Sel ajal tulli
kv Liivlandi ma ülle wåga rånga waino - ja sõa-
aja. Sääl olli allati sõddimist Wenne - Sure-

würste, Tania-, Posa - ja Rootsi-kunningidega.
Meie ma sai üttest käest töise kätte, nink eggakord
risuti, palloteti neid linu ärra, nink mehhe,
naise, latse, kes linu sissen olliwa, tappeti, ehk
widi wang. Sis tulli weel monni suur Jum-
mala karristus päle, ni kui 1315 aastaga,
kui 3 aastat järgi mõda kik willi nurme
pääl ärrakülm, nink läts sis aig ni kallis,
hääda ni sures, et mitto tuhhat innemist nälga
foliwa, kedda hulgan haudu aeti. Vimaste
olliwoimata kik kooljid mahhamatta. Tulliwa sis
soe saa-kaupa mõtsust nink sõiwa kooljid ärра,
kea matmata olliwa. Ent oh hirmus kõnnelda,
hirmus kuulda! mõnne wannamba tapsewa ja
sõiwa essi omme latši, — nälja perraast. Üts
warras podi üles; õse tulliwa waise innemisse,
wöttiwa tedda pu päält mahha nink sõiwa tedda
ärра, — nälja perraast. — Tol ajal mas röa val
4 taalrid, se om: 18 rublid meie rahha perra.

Mitmasuggust hääda ja waiwa piddi ka
meie Tartu-liin näggema, mes se kigewannemb
liin Liivlandi maal om. Temma om jo 809 aastat
saisnu. Üts Wenne - Suurwürst, nimmega
Jorjei Jaroslaw ehhit sedda 1030 aastal nink
se liin sai wenne-kelen selle surewürsti perra
Jurgewi linas nimmitetus. Vannal ajal olli
Tarto - linal essi omma piiskop nink nelli
kirkut: Marja-, Jani- ja Tomi - nink weel ûts
wenne - kirk. Sõddimisse ajal läts se liin ütte
käest töise kätte, ni et temma 14 körda om üm-
breeleritu nink 11 körda wainlaste käest ärра-
woetu. Ta olli Wenne - Surewürste wallit-
susse al wåga uhke ja rikkas liin. Saksa - ma